

Faragó Ödön lemondott, — a város házikezelésbe vette a színházat.

(A Délmagyarország munkatársától.) Heteig tartó titkolózások és rejtélyes taktikázások után a város tanácsa kegyetlenül radikális császárúgással szanálta a színházat, helyesebben Faragó Ödön szinigazgatót. A szanálás módja abban állott, hogy a színházi éhbéreseket, Thália templomának felkent egeit belekényszerítették olyan áldozatokba, amelyek páratlanul fognak állni a magyar színészet történetében. Pedig a magyar színészet története ismer annyi mártírt, amennyivel megtelne egy új színházi mennyország.

A döntés megtörtént: A város házikezelésbe vette a színházat, amelyről Faragó Ödön szinigazgató lemondott, miután harminc százalékkal redukálta a társulat létszámát. Faragó Ödön azonban továbbra is a színház élén marad, nem mint bizonytalan jövedelmű és sor-su vállalkozó igazgató, hanem mint Szeged szabad királyi város színházának fixfizetéssel és bruttó haszonrészesedéssel szerződöttné művezető igazgatója. A színháznak van egy intendánsa is, Fodor Jenő tanácsnok, aki lebonyolította ezt az egészen speciális szanálást.

A helyzet most már egészen tiszta. A város hatósága megváltónak érzi magát. A torony alatt önelégült büszkeségtől duzzadnak a kulturáért hevülő keblek és büszke önsajnálkozással állapítják meg, hogy — áldozatok árán bár, de azért pompásan sikerült a megoldás.

Tényleg sikerült. Huszonöt színészt röpitett ki ez a hatósági szanálás a színházból a bizonytalanságba. Kezükbe nyomtak néhány bankót, éppen annyit, amennyiből két hónapig megválthatják szanátlan testüket az éhbálától.

Fenn, a színházi irodában Fodor Jenő tanácsnokkal együtt jelen volt kedd reggel a hármass vizsgálat bizottság. A városi urak közölték a jelentkező színészekkel, hogy

Faragó Ödön lemondott a színházról, amelyet a város házikezelésbe vett

és a város fizeti ki a kéthónapi végkielégítéseket. Tessék, itt a pénz és tessék aláírni a nyugtákat. A legtöbb színész örült, hogy ebben az általánossá tett bizonytalanságban megfogható pénzhez jut, szó nélkül aláírta a nyugtát. Voltak azonban olyanok is, akiknél nem ment a harakiri egészen simán.

— Ahogy tetszik — mondták a városi urak —. Faragó Ödön már nem szinigazgató, a pör évekig eltarthat. Ha nem kell a pénz, el lehet menni anélkül is.

Igaz, a pör nagyon sokáig elhúzódhat. Aztán kit is pöröljön a színész. A várost nem lehet, mert nem a város kötötte meg a szerződéseket. Faragó Ödönt?

— Aláírom kérem, de jogfentartással.

— Tessék.

A színész odairta a nevét, de hozzátette, hogy »kényszerhelyzetben és jogfentartással« felvette a pénzt, mert ami biztos, az biztos. A differenciát pörölheti azután is.

A színházi irodában drámai jelenetek is adódtak. Az egyik színész, aki nem írt alá semmiféle nyilatkozatot, kijelentette, hogy nem veszi fel a végkielégítést, mert abból szeptemberig nem tud megélni. Ő pedig szeptemberig szerződött.

— Faragó lemondásával ez a szerződés megszűnt — világosították fel a város képviselői.

— Uraim, nekem beteg feleségem van — mondta fojtott hangon a színész —, ha kidobnak innen, hazamegyek, előszedem azt a pisztolyt, amellyel végigverekedtem a világháborút és ott lövöm föbe magam a városháza előtt a szegedi szinikultura nagyobb dicsőségére.

— Ne tessék fenyegetőzni.

Délre mégis csak kész volt a szanálás. Fodor Jenő jelentést tett az eredményről a polgármesternek és bejelentette, hogy szerdán Budapestre utazik, megszerezni a város számára a szinigazgatói koncessziót. Addig Faragó Ödön vezeti a színházat. Reméli, hogy a koncessziót azonnal megkapja és így a csütörtöki tanácsülésen perfektuálhatja majd a tanács a dolgot.

Csütörtökön köti meg a város a szerződéseket azokkal a színészekkel, akik nem kerültek B-listára és azokkal, akikkel majd kiegészítik

a csonka társulatot. Az új fizetéseket az intendáns állapítja majd meg.

Az új városi szintársulat nem lesz teljes. Az opera-ansamblé tagjai kivétel nélkül B-listára kerültek, pedig emlékezünk rá, hogy a szegedi színház egyik igazgatója éppen abba bukott bele, hogy nem akart operaegyüttest tartani.

Összefoglalva a történetet: Faragó Ödön három hónappal ezelőtt meghívta a város a szegedi színház élére vállalkozó igazgatónak. Faragó nagyon minimális anyagi erővel rendelkezett, de ez nem volt akadálya a meghívásnak. Megvásárolta Andor Zsiga színházi felszerelését hatszázkilencvenmillió koronáért. A vételárhoz négyszázmillió koronával a város járult hozzá, de kézizálogként lefoglalta a felszerelést. A színház aránylag igen jól ment.

A legutolsó időben kilenc szegedi iparvállalat szüntette be üzemét.

Sürgős és komoly hatósági intézkedésre van szükség a szegedi ipar megmentése érdekében. — A Munkaadók Szövetsége memorandummal fordul a főispánhoz és a polgármesterhez.

(A Délmagyarország munkatársától.) Több mint öt hét előtt a Délmagyarország karácsonyi számában hirt adtunk arról, hogy súlyos válságban van Szeged ipara, hogy egymásután szűnnek meg a szegedi üzemek és ha gyors és határozott hatósági intézkedés nem történik, a határváros Szeged halódó ipara a halálos ítélet előtt áll. Öt hét elmúlt és az illetékes hatóságok egyetlen lépést sem tettek a szegedi ipar megmentésére. A hatósági intézkedés pedig nemcsak az üzemek érdekében szükséges, hanem a munkanélkül éhező szegedi munkások nagy tömege érdekében is, akiknek száma minden nappal nő. A hatóságok pedig nem mozdulnak. Szeged ipara pusztul.

A kérdés tegnap a Szegedi Munkaadók Szövetsége elé került, ahol konkrét adatok alapján a legkétségbeesettebb hangon tárgyalták az aggasztó helyzetet. Számos felszólalásban, dr. Cserny Mihály titkár pedig adatokkal bizonyította, hogy a legsúlyosabb helyzet vár a szegedi iparra, majd elhatározták, hogy sürgősen memorandumot juttatnak el a főispánhoz és a polgármesterhez, amelyben vázolják a helyzetet és sürgős ankét összehívását kérik.

Szomorú tények mutatják a szegedi ipar helyzetét. A legutolsó időben megszűntették működésüket a következő üzemek:

Terápia dobozgyár (120 munkás).

Vajda-féle kefégyár (50 munkás).

Ferrária vasárugyár 100 munkással redukálta üzemét.

A színészek pontosan megkapták redukált gázsijukat, bár a társulat túl nagy volt, hiszen

a város presztízs-kérdést csinált abból, hogy a meghívott igazgató átvegye az Andor-féle társulatot, sőt azt kiegészítse a Szegeden tartózkodó színészgárdával is.

Az események a szerencsétlen kezelés után, amely magán viselte a lehetetlenség bélyegét, szigorú következetességgel sorakoztak egymás mellé. Faragó Ödön egy szép napon rájött arra, hogy anyagi képességeit túlhaladják a terhek, amelyeket a szegedi színház elnyeréséért magára vállalt. A városhoz fordult szanálásért. A város szanálta Faragó Ödönt, szanálta a színházat és agyonszanálta a társulat harminc százalékát. Mehetnek a sóhivatalba.

A fő az, hogy végre tiszta a helyzet, a színészek bámulatos hidegvérrel végezték el magukon a harakirit, hogy a város hatósága rizikó és áldozat nélkül házikezelésbe mentette át a színházat és művezető igazgatóvá mentette át Faragó Ödönt.

Párisi Nagy Áruház játékküzeme (40 munkás).

Jób és Lóránt szalámigyár (40 munkás) Bécs mellé költözött.

Álföldi szalámigyár (80 munkás).

Czinner szalámigyár (150 munkás).

Ariadne kötszövőgyár 200 munkás helyett ma már csak 50–60-at dolgoztat.

A cipőgyártó üzemekben legutóbb 200 munkás vesztette el kenyerét.

Ezeknél az adatoknál nem kell súlyosabb bizonyíték arra, hogy

sürgős hatósági intézkedésre van szükség.

A memorandumban vázolni fogják, hogy Szeged határváros lett, de a határvárosok minden előnye nélkül. Az anyagok leszállításával és a kész áruk piacra való szállításával járó kettős fuvar költséget a szegedi ipar nem bírja el. Szeged a legsúlyosabb földrajzi helyzetben van az összes városok között. Példa erre, hogy a levágott sertést Vásárhelyről olcsóbban lehet a fővárosba szállítani, mint Szegedre. Ehhez járul az is, hogy Szegedre a legdrágábban lehet csak minden üzem alapanyagát: a szénét szállítani. Ezzel szemben Békéscsabának például jelentős kedvezményei vannak.

Vázolni fogják, hogy Szegedet egyetemi várossá fejlesztik, de ugyanakkor elpusztul az ipar és kereskedelem. Ha a hatóságok sürgősen nem tesznek komoly lépéseket, akkor a szegedi ipar helyzete menthetetlen.

A polgármester inkább lemond, semhogy kívülről engedje irányítani a város ügyeit.

A Tisza Lajos-köruti kereskedők sikertelen küldöttségjárása.

(A Délmagyarország munkatársától.) Keddi számunkban megírtuk, hogy a Tisza Lajos-köruti kereskedők hétfőn tartott értekezletükön elhatározták, hogy küldöttségileg felkeresik Somogyi Szilveszter polgármestert a Tisza Lajos-köruti piac áthelyezését célzó tanács-határozat megváltoztatása érdekében. Az értekezlet eredményeképpen kedden reggel mintegy hatvan tagú küldöttség jelent meg a polgármesternél Vértess Miksa kamarai alnők vezetése alatt és rámutatva arra a súlyos károsodásra, amely már is mutatkozik és amely a Tisza Lajos-köruti kereskedőket pusztulással fenyegeti, arra kérték, hogy a tanács változtassa meg a piac elhelyezéséről hozott határozatát és hagyja meg a piacot, amelyről a tanyaiakat most száműzték, régi állapotában.

A polgármester meghallgatta a küldöttséget, majd kijelentette, hogy nem szándékozik

a tanács határozatát megváltoztatni, mert az nem jelent lényeges károsodást a Tisza Lajos-köruti kereskedőkre nézve, miután a korlátozás a kiskörutnak csak az ártézi kuttól a Felsőváros felé terjedő részére vonatkozik. Ez a piac, folytatta a polgármester, mindössze pár éves és ideiglenes jellegű volt. Most, hogy a kisvasút megindult, csak természetes, hogy a Rudolf-tér legyen a tanyaiak piaca, hiszen nem kívánható, hogy a vasuton nagy kosarakkal és batyukkal megérkező tanyaiak negyedóránnyira cipekedjenek. Azonkívül a tanácsnak az a törekvése, hogy a tanyaiakkal megkedveltesse a vasutat és hozzászoktassa őket.

A polgármester szavait elégedetlenkedve és állandó közbeszólásokkal zavarva hallgatták a küldöttség tagjai, ami a polgármestert láthatóan ingerelte, olyannyira, hogy végre is kijelentette, hogy